

MAKROEKONOMIKA

Daňový systém ČR

System sociálního zabezpečení

Co je to daň a jaký smysl má pro ekonomiku

- Teorie veřejných statků
- Teorie selhání trhu

Daň

- povinná, zákonem stanovená platba,
- neúčelová platba,
- neekvivalentní platba,
- pravidelně (či nepravidelně) se opakující platba,
- nenávratná platba, ve prospěch veřejného rozpočtu

- Neúčelovost platby:
- Neekvivalentnost:
- Veřejný rozpočet:

Funkce daní

- Fiskální
- Alokační
- (Re)distribuční
- Stabilizační

Daňové principy

- Spravedlnosti
- Efektivnosti
- Pružnosti
- Administrativní jednoduchosti

Základní pojmy

- Daňový subjekt
 - Poplatník
 - Plátce daně
- Daňový objekt

Daňové sazby

- Progresivní
- Lineární
- Relativní

- Pevná
- Jednotná
- Diferencovaná

Členění daní

- Podle subjektu daně
- Podle objektu daně
- Podle způsobu placení
- Podle způsobu úhrady

Daňový systém ČR

1. Přímé daně

- Daně z příjmů:

a) Daň z příjmu fyzických osob

b) Daň z příjmu právnických osob

- **Daně majetkové:**

a) Daň z nemovitosti

b) Daň z převodu nemovitosti

c) Silniční daň

d) Dědická daň

e) Darovací daň

2. Nepřímé daně

- Všeobecné:

a) Daň z přidané hodnoty

- Spotřební daně:

- Cla

- Ostatní nepřímé daně

Správa daní

- Správci daně v ČR:
 - Ministerstvo financí
 - územní finanční orgány (finanční ředitelství, finanční úřady)
 - orgány obcí,
 - jiné orgány České republiky (např. celní úřady)

System sociálního zabezpečení v ČR

- Sociální událost
- Sociální politika
- SSZ
- Podpůrčí doba

- Vyměřovací základ (výpočtový)
- Nezaopatřené dítě

Sociální síť v ČR

= komplex nástrojů a opatření, které by měly dopomoci jedinci udržet si alespoň základní životní standard

= vyspělost společnosti se pozná podle toho, jak se dovede postarat o svoje nejpotřebnější

Životní minimum je minimální společensky uznaná hranice peněžních příjmů k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb.

Existenční minimum je minimální hranicí peněžních příjmů, která se považuje za nezbytnou k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb na úrovni umožňující přežití. Existenční minimum nelze použít u nezaopatřeného dítěte, u poživatele starobního důchodu, u osoby invalidní ve třetím stupni a u osoby starší 68 let.

Částky životního minima a existenční minimum

Životní minimum Částky v Kč za měsíc od 1. 1. 2012

Jednotlivec	3 410
První osoba v domácnosti	3 140
Druhá a další osoba v domácnosti, která není nezaopatřeným dítětem	2 830
Dítě do 6 let	1 740
Dítě od 6 do 15 let	2 140
Dítě od 15 do 26 let	2 450
Existenční minimum	2 200

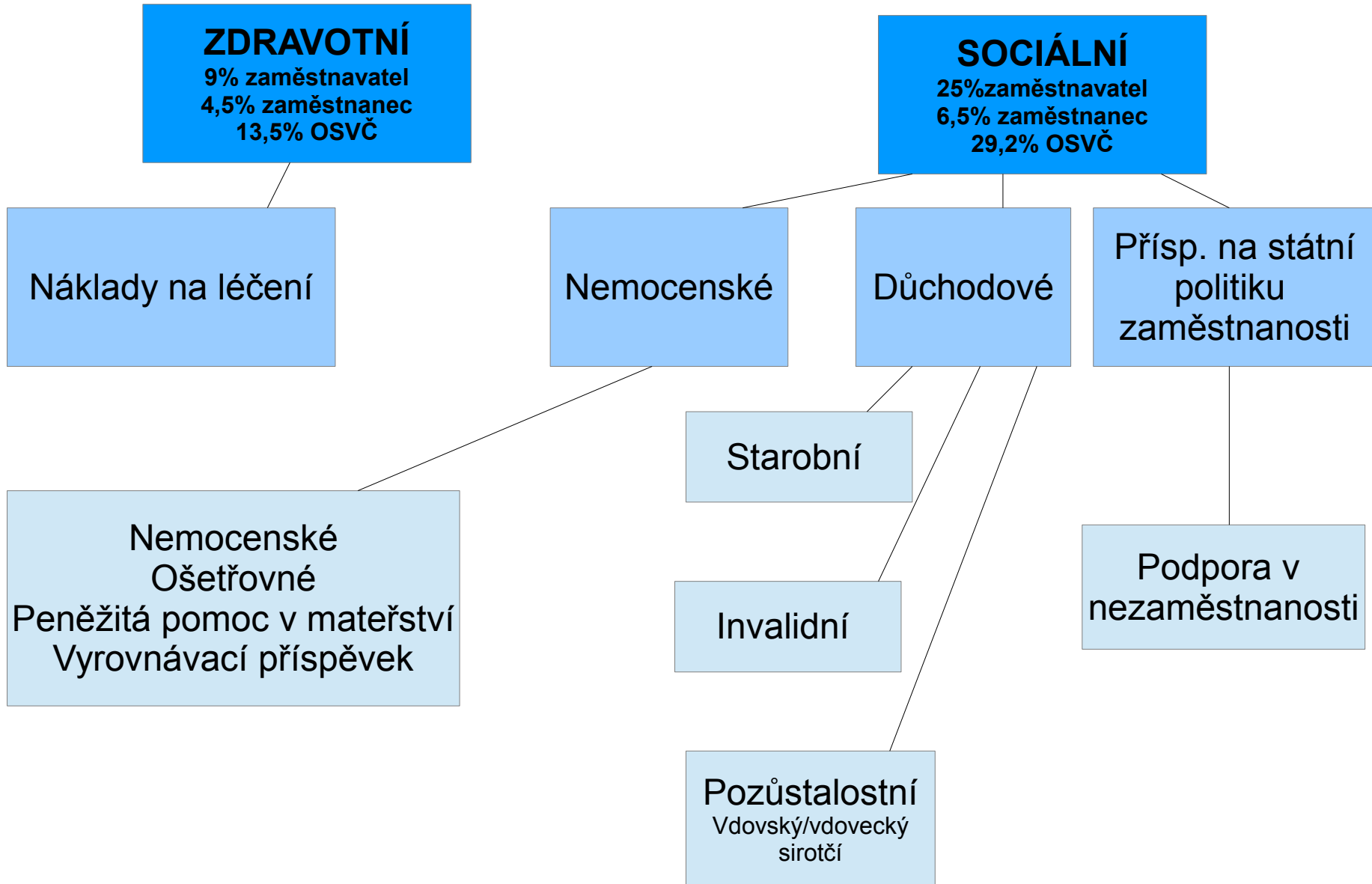
- **Hlavní oblasti sociálního zabezpečení**

Sociální pojištění – většina obyvatel přispívá ze svého příjmu, odvádí se státu, který přerozděluje a pomáhá těm, kteří si z různých důvodů nemohou zajistit základní potřeby vlastním příjmem

Sociální podpora – finanční podpora osob, které se ocitly v tíživé životní situaci nebo hmotné nouzi.

Sociální pomoc – je poskytována lidem v nouzi a jejím cílem je pomoci osobám ve velmi

• SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ

• SOCIÁLNÍ PODPORA

**Přídavek
na dítě**

**Rodičovský
příspěvek**

**Příspěvek na
bydlení**

Porodné

Pohřebné

220.000 do
4 let max.

30% příjmů rodiny nestačí
Na pokrytí nákladů na bydlení

Nárok má osoba, která
vypravila pohřeb
nezaopatřenému dítěti,
nebo osobě, která byla rodičem
nezaopatřeného dítěte
5.000 Kč
(podmínka trvalý pobyt v ČR)

Do 6 let – 500
6 – 15 let 610
15 – 26 let 700

Pro rodiny s nízkými příjmy, tj.
příjmy za předcházející kal. čtvrtletí $< 2,7 \times \text{ŽM}$
13 000 Kč/1 dítě, 19 500 Kč/dvě a více
(v r. 2015 i pro druhý porod, pak 10.000 Kč)

• SOCIÁLNÍ POMOC

Pomoc v hmotné nouzi – nárazové životní situace

Příspěvek na živobytí

Nárok na příspěvek na živobytí vzniká osobě či rodině, pokud po odečtení přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje příjem této osoby či rodiny částky živobytí.

Doplatek na bydlení

Řeší nedostatek příjmu k uhrazení nákladů na bydlení tam, kde nestačí vlastní příjmy osoby či rodiny včetně příspěvku na bydlení ze systému státní sociální podpory

Mimořádná okamžitá pomoc

• **Mimořádná okamžitá pomoc**

- Je poskytována osobám, které se ocitnou v situacích, které je nutno bezodkladně řešit. Zákon stanoví šest takových situací:
- 1. Nejsou plněny podmínky pro poskytnutí opakovaných dávek, ale v případě neposkytnutí pomoci osobě hrozí vážná újma na zdraví. Dávku lze poskytnout v částce, která doplní příjem osoby do výše existenčního minima (v případě nezaopatřeného dítěte do životního minima).
- 2. Postižení vážnou mimořádnou událostí (živelní pohroma, větrná pohroma, ekologická havárie, požár apod.) Dávku lze poskytnout až do výše 15násobku částky životního minima jednotlivce, tj. až do výše 51 150 Kč.
- 3. Nedostatek prostředků k úhradě jednorázového výdaje spojeného např. se zaplacením poplatku za vystavení duplikátů osobních dokladů nebo v případě ztráty peněžních prostředků. Dávku lze poskytnout až do výše tohoto jednorázového výdaje.
- 4. Nedostatek prostředků k nákupu nebo opravě předmětů dlouhodobé potřeby. Dávku lze poskytnout až do výše těchto výdajů, maximálně však v průběhu kalendářního roku do výše 10násobku částky životního minima jednotlivce, tj. až do částky 34 100 Kč.
- 5. Nedostatek prostředků k uhrazení odůvodněných nákladů vznikajících v souvislosti se vzděláním nebo se zájmovou činností nezaopatřených dětí a na zajištění nezbytných činností souvisejících se sociálně-právní ochranou dětí. Dávku lze poskytnout až do výše těchto výdajů, maximálně však v průběhu kalendářního roku do výše 10násobku částky životního minima jednotlivce, tj. až do částky 34 100 Kč.
- 6. Ohrožení sociálním vyloučením. Jde např. o situace osob vracejících se z vězení, z dětského domova a z pěstounské péče po dosažení zletilosti nebo po ukončení léčby chorobných závislostí. Dávku lze poskytnout až do výše 1000 Kč. V průběhu roku může být poskytnuta opakovaně, součet však nesmí překročit 4násobek částky životního minima jednotlivce, tj. maximálně částku 13 640 Kč.